

กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย

Creative Culture Tourism Development Strategy Nong Khai Province

นิษฐ์ลิณี กู้ประเสริฐ, อรุณรัตน์ แยมชุตติ,
มังกร หิริรักษ์ และ โกวิท จันทะปะละ

มหาวิทยาลัยธนบุรี

**Nidsini Krupasert, Aurairat Yamchuti,
MungKorn Hariruk and Kowit Juntapala**

Thonburi University, Thailand

Corresponding Author; E-mail: kowitjun@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย 2. เพื่อศึกษาแผนกลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย 3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 400 คน วัฒนธรรม โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย โดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านองค์กรชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านทรัพยากรและวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ด้านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้ และด้านองค์กรชุมชนตามลำดับ

2. ด้านกลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย โดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากดังนี้ กำหนดเครื่องมือพัฒนาการท่องเที่ยว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์จังหวัดหนองคาย ควรมีกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว และควรจัดสรรงบประมาณในการบูรณาการแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคายให้เกิดการยกระดับของจังหวัด รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนประชาชนเจ้ามามีส่วนร่วมเพื่อสร้างกิจกรรมและกระตุ้นเศรษฐกิจในแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยว

คำสำคัญ: กลยุทธ์การท่องเที่ยว; การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม; การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

Abstracts

This research has the objective 1 .To study the characteristics of creative cultural tourism Nong Khai Province 2. To study the creative cultural tourism strategy Nong Khai Province 3 .To study the guidelines for the development of creative cultural tourism in Nong Khai Province. The study sample consisted of 400 cultural persons. Purposive sampling was selected by the researcher. The results showed that most of 1.In the form of creative cultural tourism Overall, Nong Khai Province found that opinions were at a high level as follows: Community organization Their opinions were at a high level, followed by resources and culture at a high level Were at high level learning and community organization respectively.

2. In terms of creative cultural tourism strategies Nong Khai Province overall, it was found that the opinions were at a high level as follows: Set up tourism development tools There were opinions at a high level, followed by operational planning. at a high level cultural management at a high level In terms of learning, opinions were at a high level. and building a network of cooperation The opinions were at a high level, respectively.

3. Guidelines for the development of creative cultural tourism in Nong Khai Province There should be tourism promotion activities in terms of resources or tourism activities. and should allocate the budget for integrating tourist attractions in Nong Khai Province to raise the level of the province. Including participation in supporting the people to participate in creating activities and stimulating the economy in tourist areas.

Keywords: Tourism Strategy; Cultural Tourism; Creative Tourism

บทนำ

การเติบโตของการท่องเที่ยวในประเทศไทยภายใต้ความหลากหลายของวัฒนธรรมในประเทศไทยส่งผลให้มีการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบในส่วนของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมซึ่งเป็นการท่องเที่ยวหนึ่งที่มีความสนใจและเป็นที่น่าสนใจ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวประเภทหนึ่งโดยเน้นให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับมรดก ประเพณีที่สืบทอดต่อ ๆ กันมา และวัฒนธรรมที่ดึงดูดความสนใจ สิ่งดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวมีหลายอย่างประกอบเข้าด้วยกัน เช่น วิถีชีวิต พิพิธภัณฑสถาน การแสดง แหล่งโบราณคดี ศิลปะ ละคร การแสดงดนตรี หัตถกรรมงานฝีมือ ประเพณี ทางศาสนา เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม (จุฑามาศ คงสวัสดิ์, 2550 : 1) ดังนั้น วัฒนธรรมที่ชุมชนต่าง ๆ นำมาใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยวจึงมีความหมาย รวมถึง สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น อันได้แก่ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์โบราณคดีโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ พิพิธภัณฑสถาน และสินค้าในท้องถิ่นต่าง ๆ ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ทั้งนี้ด้วยการเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมจึงผสมผสานร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีกิจกรรมที่ทันสมัยเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามลักษณะของการท่องเที่ยววัฒนธรรมที่สามารถเพิ่มมูลค่าได้นั้นต้องควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งจะประกอบไปด้วย กระบวนการทางด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรม องค์กร

ชุมชนการเรียนรู้และกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่จะสามารถพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมไปในทางที่ดีขึ้นในด้านของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นั้นมุ่งเน้นความจริงแท้ของชุมชน การสร้างคุณค่าจากวิถีชีวิต นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ร่วมกับเจ้าบ้าน ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง เมื่อกลับมามองที่ชุมชนเองที่ชุมชนนั้นได้รับ ประโยชน์ที่เอื้อมาจากการท่องเที่ยวในแง่ของการดำรงรักษาไว้ซึ่งประเพณีวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นสืบไป ทั้งนี้ทางด้านของกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งมีชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่มีคุณภาพเพราะขาดการจัดการที่เหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม สาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวคือ หน่วยงานต่าง ๆ และชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทไม่สมดุลทั้งด้านการวางแผน การบริหารงาน การสร้างเครือข่าย เป็นต้น เพราะแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ต้องได้รับการสนับสนุนตามนโยบายของภาครัฐ ซึ่งหน่วยงานกลางของ ภาครัฐมีบทบาทในการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายซึ่งแต่ละประเด็นยังต้องกำหนดกลไกต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมในทุก ๆ กระบวนการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

จังหวัดหนองคายได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวแต่ศักยภาพในการ รับรอง นักท่องเที่ยวรวมทั้งแหล่งการท่องเที่ยวยังคงจำกัด ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพในการรับรองการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดประกอบกับข้อจำกัดของ หน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการทรัพยากรที่เกิดประสิทธิภาพและนำไปสู่การ พัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากขาดความร่วมมือของหน่วยงานในการสร้างแผนปฏิบัติการในการพัฒนา ภาคการท่องเที่ยว ขาดความรับผิดชอบ รวมถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ไม่สอดคล้องกับ วัฒนธรรมประเพณี (ภูมิ หมั่นพลศรี, 2554 : 21) ซึ่งสภาพปัญหาต่าง ๆ ส่งผลกระทบจากการท่องเที่ยว ที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดหนองคาย เช่น ด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมา จากพฤติกรรม การท่องเที่ยวที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยว ต่างชาติที่ไม่เข้าใจขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และการละเลยวัฒนธรรมอันพึงประสงค์ และด้าน กายภาพและการจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น รวมถึงวัดหลายแห่ง ยังขาดระบบการจัดการที่ไม่รองรับต่อธุรกิจการท่องเที่ยวไม่มีการจัดระบบฐานข้อมูลสำหรับ นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ สถานที่พักและร้านอาหารยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้บริการ นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างเหมาะสม มีการบริหารจัดการที่ดี จัดระบบประชาสัมพันธ์ที่ดีมีความเหมาะสมต่อนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศได้รับทราบข้อมูลและดึงดูดจิตใจด้วยจุดเด่นของสถานที่ พร้อมทั้งประวัติศาสตร์อารยธรรมโบราณและร่องรอยประวัติศาสตร์ โดยการสร้างความตระหนัก ให้ชุมชนเห็นคุณค่าในการร่วมมือกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอันจะส่งผลถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดี งาม ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมดั้งเดิมแห่งตนและคงไว้เพื่อสืบทอด (สุนิสา สุานพรอนันต์, 2540 : 2-5)

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจประเด็นวิจัย กลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย เพื่อสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพมาพัฒนาในปัญหาข้างต้นทั้งนี้ยังต้องคำนึงลักษณะของการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ ด้านทรัพยากรและวัฒนธรรม ด้านองค์กรชุมชน ด้านการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ และในส่วนกลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งได้แก่ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การวางแผนการดำเนินงาน กำหนดเครื่องมือพัฒนาการท่องเที่ยว ด้านการจัดการทางวัฒนธรรม ที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนาศักยภาพในการการท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคายให้มีคุณภาพและดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาแผนกลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์จังหวัดหนองคาย

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว ประชาชน และนักท่องเที่ยว โดยแบ่งเป็น 17 อำเภอ ที่มีแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 521,886 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของประชาชนที่อาศัยอยู่ในแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขอความร่วมมือจากประชากรที่อาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และวิธีการเก็บข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคลตลอดจนถึงการรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยทำการนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในแต่ละข้อและนับจำนวนแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ ถ้าพบว่าแบบสอบถามชุดใดผู้ตอบแบบสอบถามทำไม่ครบทุกข้อก็จะทำการเก็บเพิ่มเติม เมื่อได้ข้อมูลครบ ผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือแต่ละชนิดที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากภาคสนามมาวิเคราะห์ และประมวลผลแต่ละประเภท

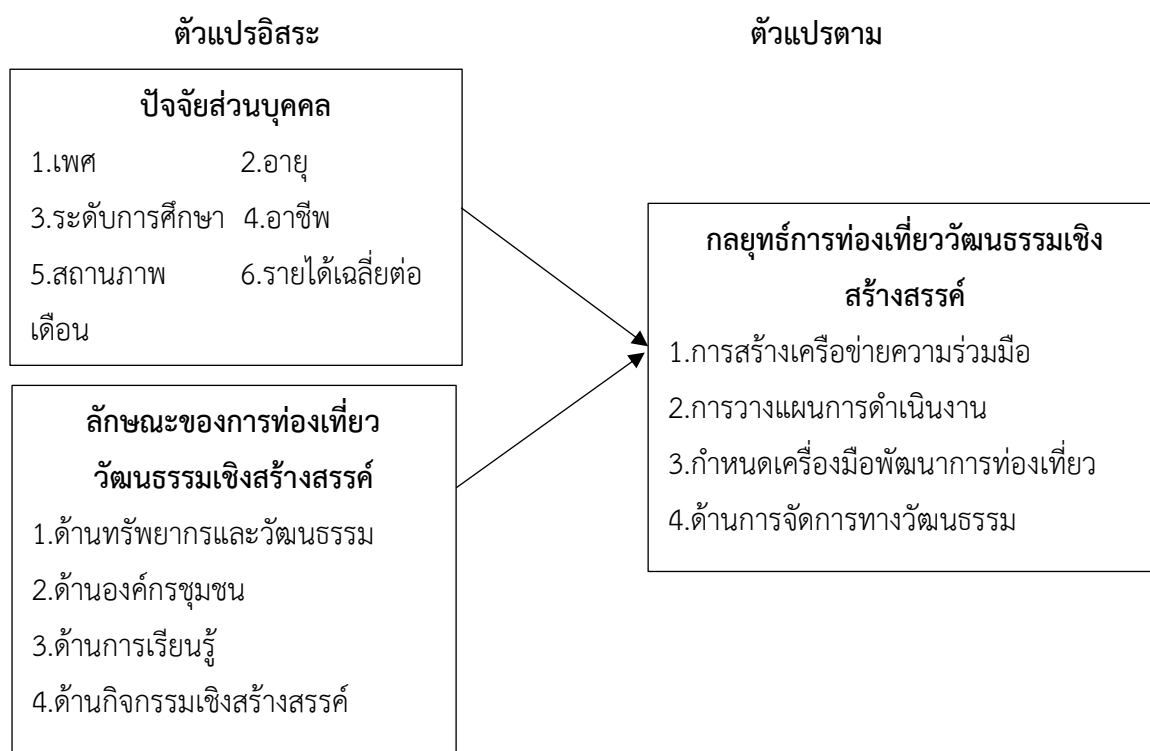
1. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผู้วิจัยต้องทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. วิเคราะห์ และประมวลผล เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแลสถิติ **Pearson Correlation** และนำเสนอข้อมูลที่ได้ในรูปแบบตาราง

3. สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับ กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ในจังหวัดหนองคาย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี ตำรา หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำมาเป็นกระบวนการเพื่อการศึกษาในครั้งนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ด้านประชากรศาสตร์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลจากการศึกษา พบว่า เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-40 ปี สถานภาพโสด ศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้ 10,001-20,000 บาท และมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ระยะ 11-15 ปี

ด้านลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคายของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลจากการศึกษา พบว่า

1. ลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย (ด้านทรัพยากรและวัฒนธรรม) พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, $SD. = 0.48$) ดังนี้ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีการถ่ายทอดความเป็นวัฒนธรรมผ่านการท่องเที่ยวและรูปแบบกิจกรรมที่เข้ามาผสมผสาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, $SD. = 0.41$) รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสามารถบูรณาการในการดำรงรักษาความเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมและถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$, $SD. = 0.49$) แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีแหล่งทรัพยากรที่สามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่ตรงกับความต้องการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$, $SD. = 0.46$) ทรัพยากรทางวัฒนธรรมสามารถดึงดูดความสนใจและมีลักษณะที่น่าดึงดูด ($\bar{x} = 3.64$, $SD. = 0.58$) และวัฒนธรรมองค์สามารถถ่ายทอดผ่านกิจกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.62$, $SD. = 0.62$) ตามลำดับ

2. ลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย (ด้านองค์กรชุมชน) พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.41$, $SD. = 0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ชุมชนมีส่วนร่วมในการบูรณาการและส่งเสริมชุมชนให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในทุก ๆ พื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$, $SD. = 0.41$) รองลงมา ได้แก่ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการคมนาคมในการเดินทางเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, $SD. = 0.47$) ชุมชนมีการบูรณาการแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมและสืบสานวัฒนธรรมของจังหวัดอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$, $SD. = 0.52$) ชุมชนมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้างความแปลกใหม่ที่เอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวได้มีความสนใจในการท่องเที่ยววัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.45$, $SD. = 0.63$) และผู้นำชุมชนมีการสื่อสารที่ถูกต้องเพื่อความสะดวกในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและแก่สถานการณ์ได้อย่างทันทั่วทั้งที่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$, $SD. = 0.71$) ตามลำดับ

3. ลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย (ด้านการเรียนรู้) พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$, $SD. = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการถ่ายทอดความเป็นชนพื้นเมือง วัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดเพื่อการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, $SD. = 0.83$) รองลงมา ได้แก่ ถ่ายทอดผ่านทางการปฏิบัติและทางการสัมผัสสภาพด้วยกับเจ้าของพื้นที่อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, $SD. = 0.76$) มีการถ่ายทอดและปฏิบัติในกิจกรรมที่สร้างสรรค์แต่ยังคงเป็นการอนุรักษ์ความเป็นดั้งเดิมและแลกเปลี่ยนแนวคิดซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.49$, $SD. = 0.86$) นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้และสัมผัสกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมกับคนในพื้นที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.34$, $SD. = 0.52$) มีกระบวนการสนับสนุนจากนักท่องเที่ยวและคนในพื้นที่แลกเปลี่ยนแนวคิดในการท่องเที่ยว

มากขึ้นโดยการบูรณะสิ่งต่าง ๆ ให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$, $SD. = 0.73$) ตามลำดับ

4. ลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย (ด้านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์) พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, $SD. = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ มีกิจกรรมการออกแบบสื่อโฆษณา สถาปัตยกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.53$, $SD. = 0.56$) รองลงมา ได้แก่ ชุมชนมีกิจกรรมที่หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้านให้นักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดเป็นการอนุรักษ์เชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, $SD. = 0.63$) มีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองแก่นักท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระยะเวลาสั้น ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$, $SD. = 0.65$) มีกิจกรรมการทำอาหารท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้ลิ้มลองตามแนววัฒนธรรมพื้นเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$, $SD. = 0.71$) สร้างกิจกรรมสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการถ่ายทอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมที่หลากหลาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.75$, $SD. = 0.78$) ตามลำดับ

ด้านกลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลจากการศึกษา พบว่า

1. กลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย (การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ) พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$, $SD. = 0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ มีการจัดสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรและกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย การวางแผน และการตลาด องค์กรและกลุ่มคนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, $SD. = 0.86$) รองลงมา ได้แก่ มีการตั้งข้อกำหนดระหว่างกลุ่มเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยววัฒนธรรมของกลุ่มพื้นที่ที่มีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.94$, $SD. = 0.92$) องค์กรและกลุ่มคนทุกฝ่ายต้องสนใจและดำเนินงานร่วมกันในการวางแผน และกำหนดเครื่องมือในการพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมอย่างเคร่งครัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, $SD. = 0.73$) มีการระบุอย่างชัดเจนว่าองค์กรและกลุ่มคนแต่ละกลุ่มมีหน้าที่ บทบาท และขอบเขตการจัดการ ระดับใด ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในด้านอำนาจและกระบวนการการทำงานในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$, $SD. = 0.69$) และองค์กรและกลุ่มคนทุกฝ่ายต้องตัดสินใจร่วมกันว่าจะใช้มรดกทางวัฒนธรรมใดของชุมชน เพื่อเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$, $SD. = 0.84$) ตามลำดับ

2. กลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย (การวางแผนการดำเนินงาน) พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, $SD. = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ มีการปรับแผนการดำเนินงานไปตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมของชุมชนด้วยนโยบายของแผนงานทางการท่องเที่ยว มี

ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$, $SD. = 0.34$) รองลงมา ได้แก่ มีการประเมินผลการปฏิบัติและแก้ไขจากสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$, $SD. = 0.52$) มีการกำหนดแนวทางรวมทั้งวิธีการที่จะควบคุมและพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกันที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, $SD. = 0.66$) รายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลต่อสาธารณชนในชุมชนให้ทราบอย่างชัดเจนและทั่วถึง เพื่อกระตุ้นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานและร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$, $SD. = 0.61$) มีการแก้ปัญหาจากกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยวเพื่อการวิเคราะห์สภาพต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$, $SD. = 0.58$) ตามลำดับ

3. กลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย (การกำหนดเครื่องมือพัฒนาการท่องเที่ยว) พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$, $SD. = 0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ มีการกระตุ้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดผลประโยชน์โดยรวมสูงสุด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.63$, $SD. = 0.41$) รองลงมา ได้แก่ มีการกำหนดมาตรฐานสิ่งก่อสร้างของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$, $SD. = 0.50$) มีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, $SD. = 0.52$) มีการกำหนดตัวชี้วัดระดับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$, $SD. = 0.36$) มีการพัฒนาคนท้องถิ่น และการตลาดของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.50$, $SD. = 0.78$) ตามลำดับ

4. กลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย (ด้านการจัดการทางวัฒนธรรม) พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$, $SD. = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ การจัดการการเงินและการตลาดสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก เป็นความรู้อีกหมวดหนึ่งที่สำคัญเพราะจะส่งเสริมให้คนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนธุรกิจหรือเป็นเจ้าของธุรกิจได้เอง โดยที่ไม่ต้องอาศัยความรู้และบุคลากรจากเมืองหรือต่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, $SD. = 0.31$) รองลงมา ได้แก่ มีการจัดการประชุมหรือประชาพิจารณ์เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายของชุมชนร่วมกันกำหนดอัตราส่วนระหว่างนักท่องเที่ยวต่อคนท้องถิ่น รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว เขตพื้นที่ที่จะพัฒนา ระดับการพัฒนา นโยบาย และกฎระเบียบในการพัฒนาทางวัฒนธรรมของชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, $SD. = 0.49$) มีการพัฒนาของที่ระลึกที่สอดคล้องและสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งนอกจากเพิ่มคุณภาพประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยวแล้ว ยังเพิ่มรายได้ให้แก่คนท้องถิ่นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$, $SD. = 0.73$) มีการดำเนินการโดยใช้กระบวนการทางรัฐบาลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยใช้แผนการปฏิบัติภายใต้กรอบนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกระดับ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$, $SD. = 0.65$) มีกระบวนการจัดการการผสมผสานการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ

ที่สามารถพัฒนาขึ้น ได้ในชุมชน เช่น การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา (Education Tourism) การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อทำอาหาร (Culinary Tourism) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, $SD. = 0.80$) ตามลำดับ

1. ผลการวิเคราะห์ของลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย

ลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย โดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, $SD. = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านองค์กรชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, $SD. = 0.62$) รองลงมา ได้แก่ ด้านทรัพยากรและวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, $SD. = 0.48$) ด้านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, $SD. = 0.55$) ด้านการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.53$, $SD. = 0.63$) และด้านองค์กรชุมชน ($\bar{x} = 3.41$, $SD. = 0.68$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย

กลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย โดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, $SD. = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ กำหนดเครื่องมือพัฒนาการท่องเที่ยว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$, $SD. = 0.52$) รองลงมา ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, $SD. = 0.61$) ด้านการจัดการทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$, $SD. = 0.70$) ด้านการเรียนรู้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$, $SD. = 0.63$) และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$, $SD. = 0.77$) ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย

ข้อค้นพบจากการวิจัย	แนวทางการพัฒนา
1.ด้านทรัพยากรและวัฒนธรรม	
-แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรยังขาดความสอดคล้องกับรูปแบบของการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ได้รับความน่าสนใจเท่าที่ควร	-ควรมีการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในทุก ๆ ขั้นตอน เพื่อให้การจัดการการฟื้นฟูที่เข้าถึงง่ายและเหมาะสมกับความเป็นอัตลักษณ์ของวัฒนธรรม -ให้กลยุทธ์ทางการบริหารจัดการ โดยมีการประเมินลักษณะของการท่องเที่ยว ผ่านกลยุทธ์ของ(SWOT)
2.ด้านองค์กรชุมชน	
-ขาดการดูแลจากคนในชุมชนหรือเจ้าของพื้นที่และการมีส่วนร่วมทางการสื่อสารที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว	-หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้นำชุมชนควรแลกเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการคิดให้คนในชุมชน รู้จักคิด

	รวบรวมการระดมกันในกลุ่ม (Focus Group) เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ -นำแนวทางการพัฒนาจากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวมาพัฒนาแหล่งชุมชนและสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน
3.ด้านการเรียนรู้	
-ขาดการถ่ายทอดเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชนและความเป็นพื้นเมือง	-ควรมีศูนย์การเรียนรู้ที่สามารถแลกเปลี่ยน การคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อเพิ่มมาตรการการควบคุมความแหล่งเรียนรู้ทั้งคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวได้สร้างโอกาสใหม่ ๆ -มีมาตรการหรือตัวชี้วัดคุณภาพการเรียนรู้ของแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มการเป็นชุมชนท้องถิ่นแห่งการท่องเที่ยว -สร้างบทบาทและขยายความสามารถทางกระบวนการคิดและการปฏิบัติที่ตอบสนองความต้องการต่อการเรียนรู้เพื่อกิจกรรมหลักของการท่องเที่ยวในแบบบูรณาการ
ด้านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์	
-ขาดกิจกรรมที่ผสมผสานระหว่างรุ่นเก่าสู่รุ่นใหม่ -กิจกรรมยังไม่ดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยว	-ควรมีหน่วยงานการเรียนรู้เข้ามาแนะนำและถ่ายทอดศิลปะของพื้นเมืองให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น -หน่วยงานทางวัฒนธรรมควรบูรณาการแหล่งเที่ยวเข้ามาสนับสนุนในกิจกรรม -หน่วยงานของโรงเรียนหรือการอาชีพ ควรมาสร้างกิจกรรมในวันหยุดหรือวันสำคัญเพื่อไม่ให้กิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวหายไป

อภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย โดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านองค์กรชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านทรัพยากรและวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ด้านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากด้านการเรียนรู้ และด้านองค์กรชุมชนตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนรินทร์ สังข์รักษา (2556 : 67) พบว่า ปัญหาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหัวเขาจีน ค่าเฉลี่ยของปัญหาที่สูงที่สุด ได้แก่ ปัญหาด้าน องค์กร และเสนอแนวทางพัฒนาสำหรับด้านองค์กรไว้ว่า ควรมีการให้ความรู้ การจัดอบรมในการจัดการการท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จ และให้มีการศึกษาดูงานและการศึกษาการปฏิบัติที่ดีในการท่องเที่ยวจึงจะประสบความสำเร็จ จึงเห็นว่าเทศบาลตำบลนครชุมควรให้ความช่วยเหลือโดยการจัดอบรม ผู้สาธิตการทำพระเครื่องให้มี ความรู้เกี่ยวกับการทำพระเครื่องในด้านต่างๆ รวมถึงการอบรมเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ เพื่อให้สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศและให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับ พระยานันทมนี (2562 : 315-331) พบว่า 1) ความสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัดน่านพบว่า รูปแบบของการมี ส่วนร่วมของชุมชน ประชาชนในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ที่สนับสนุนซึ่งกันและกันและเป็นประโยชน์ซึ่งกันและ กัน ทำให้ลักษณะของการท่องเที่ยวมีการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง และสามารถสร้างความยั่งยืนใน การท่องเที่ยวได้ 2) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัด น่านประกอบด้วย 1. การพัฒนาการเผยแพร่หลักพระพุทธศาสนาหรือหลักพุทธธรรม การพัฒนาชุดความรู้ และภูมิปัญญาในท้องถิ่นของจังหวัดน่าน 2. การจัดการท่องเที่ยวให้เหมาะสมสำหรับบริบทสังคมในปัจจุบัน บทบาทของภาครัฐในการจัดการและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดและชุมชนในจังหวัดน่าน 3)การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คือ การจัดการด้านสิ่ง แวดล้อม การจัดการด้านกิจกรรมท่องเที่ยว การจัดการด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว และการจัดการด้าน ความสะดวกสบายและความปลอดภัย ทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจกับการจัดการด้านความสะดวกสบายและความปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการจัดการและสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านกิจกรรมท่องเที่ยว การจัดการด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยวมาเป็นอันดับต่อมาซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากัน

กลยุทธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย โดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ กำหนดเครื่องมือพัฒนาการท่องเที่ยว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากด้านการเรียนรู้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมบุญ เนียมหอม (2553 : 54) ที่ศึกษา เรื่อง แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวทาง

ประวัติศาสตร์เชิงอนุรักษ์: กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่พบว่าได้มีการสงวนรักษาฟื้นฟู ควบคุมดูแลทรัพยากรในระบบนิเวศให้คงสภาพไว้ เพื่อสามารถนำมาเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวได้นานที่สุดหรือตลอดไป ให้ความสำคัญแก่ประชาชนในท้องถิ่นในด้านที่ จะมีบทบาทในการกำกับดูแลและควบคุมการท่องเที่ยวได้มากขึ้นและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี อีกทั้ง ส่งเสริมให้ชุมชนพัฒนาตนเองเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชน ดังนั้นเทศบาลตำบลนครชุม จึงควรมีหน้าที่ในการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ เช่น การให้ความรู้ การให้งบประมาณสนับสนุน การให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาหรือปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน สนับสนุนเจ้าหน้าที่ให้เข้ามาดูแลช่วยเหลือคนใน ชุมชนให้มีความรู้สึกมั่นใจและสามารถพัฒนาในด้านต่างๆ ต่อไป จนสามารถพึ่งพาและอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระพล ทองมา และคณะ (2554 : 93) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของชุมชนชาวจีนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่จอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ศักยภาพของชุมชนชาวจีนยูนาน (บ้านยาง) นั้นมีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากในพื้นที่ของชุมชนเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานหลวงที่ 1 (ฝาง) ซึ่งถือว่าเป็นพิพิธภัณฑสถานที่มีชีวิตโดยมุ่งเน้นให้ชุมชนและคนภายในชุมชนเป็นศูนย์กลางของการนำเสนอเรื่องราวประวัติศาสตร์ความเป็นมา ภูมิปัญญา ความรู้และประสบการณ์ผ่านทางนิทรรศการ วัตถุที่สะสมมาตั้งแต่อดีตหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ในชุมชน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงอนุรักษ์ควบคู่ไปกับ “โรงงานสีเขียว” ดังนั้นแนวทางพัฒนาที่สำคัญ สำหรับเทศบาลตำบลนครชุมจึงควรมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชน ให้สามารถนำทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น โบราณสถาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดมา จากบรรพบุรุษ เช่น การสาธิตการทำพระเครื่องเมืองนครชุม หรืออาจเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นที่ไม่มีที่ใดเหมือน สิ่งเหล่านี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีเพียงแต่ต้องมีการบริหารจัดการที่ดี มีการประชาสัมพันธ์ และมีการ ร่วมแรงร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งคนในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงภาคธุรกิจเอกชน และควรมีการศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นแล้วนำปัญหาเหล่านั้นมาร่วมกันวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางใน การแก้ไขและปรับปรุงให้ดีขึ้นเพื่อให้เกิดการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว และควรจัดสรรงบประมาณในการบูรณาการแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคายให้เกิดการยกระดับของจังหวัดมากยิ่งขึ้น
2. องค์กรที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว มีส่วนร่วมในการส่งเสริม การท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ให้มากขึ้นและพัฒนาไปสู่การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน โดยการสนับสนุนให้มีการอบรมในท้องถิ่นให้มีความสามารถในการดูแลและต้อนรับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

3. การส่งเสริมทางการตลาดบริการของแหล่งท่องเที่ยวและสร้างกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่หลากหลายรูปแบบเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจในแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการด้านการตลาดบริการในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย

2. การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดหนองคาย

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาศ คงสวัสดิ์. (2550). *การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เมืองโบราณอุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธรรมบุญ เนียนหอม. (2553). *แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2556). *การวิจัยและพัฒนาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: เพรส แอนด์ดีไซน์*.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2554). *ธุรกิจไมซ์ (MICE BUSINESS)*. นนทบุรี: เฟิร์นข้าหลวง พรินต์แอนด์พับลิชชิง.
- พระชนันท์ และคณะ. (2562). *ความสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของวัดและชุมชนในลำนานา*. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*. 7 (2), 315-331
- ภูมิ หมั่นพลศรี. (2554). *การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเมืองชายแดนกรณี ศึกษา: อำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย*. สาขาวิชาการจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยว. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วีระพล ทองมา และคณะ. (2542). *การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่าง ยั่งยืนของชุมชนชาวจีนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สุนิสา ฐานพรอนันต์. (2540). *ความคิดเห็นของเจ้าอาวาสที่มีต่อการส่งเสริมให้วัดพุทธศาสนาในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.